

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Έγγραφο 1 Χωριστοί Λογαριασμοί 31 Δεκεμβρίου 2019

Περιεχόμενα

Σελίδα

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι	1
Δήλωση Ευθύνης και συμμόρφωσης Διοικητικών Συμβούλων	2-3
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή	4-7
Κατάσταση συνολικών εσόδων	8
Κατάσταση οικονομικής θέσης	9
Χωριστοί Λογαριασμοί ανά Δραστηριότητα	10-21
Επεξηγηματικές σημειώσεις στους χωριστούς λογαριασμούς	22-49

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Διοικητικό Συμβούλιο και άλλοι αξιωματούχοι

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος:	Μιχάλης Κωμοδρόμος (από 30.7.2019) Έμιλυ Γιολίτη (από 1.2.2019 μέχρι 3.7.2019) Ανδρέας Μαραγκός (μέχρι 17.1.2019)
Αντιπρόεδρος:	Γιώργος Νικολέττος (από 30.7.2019) Μιχάλης Κωμοδρόμος (από 1.2.2019 μέχρι 29.7.2019) Μιχάλης Χατζηπαντέλα (μέχρι 17.1.2019)
Μέλη:	Έλενα Τσολάκη (μέχρι 17.1.2019 και από 1.2.2019) Αγνή Σιάλαρου (μέχρι 17.1.2019 και από 1.2.2019) Χριστίνα Ζίκκου (μέχρι 17.1.2019 και από 1.2.2019) Γιώργος Νικολέττος (από 1.2.2019 μέχρι 29.7.2019) Χρυσόστομος Χρυσοστόμου (από 1.2.2019) Πολύβιος Λεμονάρης (από 1.2.2019) Γεώργιος Σιαμμάς (από 1.2.2019 μέχρι 4.2.2020) Χάρης Μίλλας (από 30.7.2019) Κυριάκος Κυριάκου (από 5.2.2020) Γιάννης Κωνσταντινίδης (μέχρι 17.1.2019) Κωνσταντίνος Κωστή (μέχρι 17.1.2019) Μιχάλης Κωμοδρόμος (μέχρι 17.1.2019) Χαράλαμπος Αρτέμη (μέχρι 17.1.2019)

Νομικοί Σύμβουλοι:

Ιωαννίδης Δημητρίου, Δ.Ε.Π.Ε., Λευκωσία

Ελεγκτές:

PricewaterhouseCoopers Limited

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Δήλωση ευθύνης και συμμόρφωσης Διοικητικών Συμβούλων

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι του Οργανισμού υποχρεούνται βάσει του νόμου που διέπει την Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού του 2003 Ν.122(Ι)/2003 («ο Νόμος»), στην ετήσια ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών (ΧΛ) που συνάδουν με το Νόμο και τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ). Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι του Οργανισμού είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση των πιο κάτω:

- Ο Οργανισμός και οι συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις, τηρούν λογιστικά βιβλία σε τέτοια μορφή που επιτρέπει τα έσοδα, τα έξοδα, τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις, τα αποθεματικά και προβλέψεις του, ή τα ευλόγως αποδιδόμενα στην παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια να είναι διαχωρισμένα στα λογιστικά βιβλία του Οργανισμού και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων από οποιοσδήποτε άλλες δραστηριότητες.
- Οι ΧΛ δίνουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης και απόδοσης του, ή τα ευλόγως αποδιδόμενα στην παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια. Στο βαθμό που είναι εφικτό, οι ΧΛ πρέπει να έχουν το ίδιο περιεχόμενο και δομή με τις αντίστοιχες οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού.
- Οι ΧΛ περιλαμβάνουν για την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ξεχωριστά, αλλά και συνολικά, κατάσταση συνολικών εσόδων, οικονομικής θέσης, συμπεριλαμβανομένων σημειώσεων στις καταστάσεις αυτές, ως επίσης και τη βάση ετοιμασίας των εν λόγω καταστάσεων. Περιλαμβάνουν επίσης ξεχωριστά για την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια καταστάσεις ταμειακών ροών.
- Οι ΧΛ παρουσιάζουν ξεχωριστά και με λεπτομέρεια τα έσοδα, έξοδα, ενεργητικό και παθητικό, αποθεματικά ή προβλέψεις που έχουν χρεωθεί από ή προς οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση του Οργανισμού (εκτός της Εταιρείας ή των θυγατρικών της), ή που έχουν καθοριστεί από την κατανομή, εφόσον αφορούν αγαθά ή υπηρεσίες που έχουν ληφθεί ή διατεθεί για σκοπούς των ενοποιημένων δραστηριοτήτων της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας.

Επιπρόσθετα, κατά την ετοιμασία των ΧΛ, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι οφείλουν να:

- επιλέγουν κατάλληλες λογιστικές πολιτικές και να τις εφαρμόζουν με συνέπεια,
- προβαίνουν σε εκτιμήσεις οι οποίες είναι λογικές και συνετές,
- ετοιμάζουν τους ΧΛ με βάση την αρχή της δρώσης οικονομικής μονάδας (going concern), εκτός και αν ο Οργανισμός, σε ενοποιημένη και ατομική βάση, δεν είναι φερέγγυος στο εγγύς μέλλον, στην οποία περίπτωση θα πρέπει να υπάρχουν ενδείξεις που να υποστηρίξουν κάτι τέτοιο.

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι, αφού έχουν πρώτα ετοιμάσει τους ΧΛ, έχουν ζητήσει από τους Εγκεκριμένους Εξωτερικούς Ελεγκτές του Οργανισμού να λάβουν οποιαδήποτε μέτρα και ελέγχους κρίνουν απαραίτητους για να διενεργήσουν τον ανεξάρτητό τους έλεγχο και να παραδώσουν την Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή.

Επίσης, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για την διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων του Οργανισμού και των θυγατρικών του και, συνεπώς, για την λήψη μέτρων για την πρόληψη και τον εντοπισμό δόλου και άλλων παρατυπιών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι που διατηρούν το αξίωμά τους κατά την ημερομηνία υπογραφής της Δήλωσης αυτής, επιβεβαιώνουν ότι, εξ' όσων γνωρίζουν:

- οι ΧΛ έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με το Νόμο και τις ΡΛΟ, και παρουσιάζουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, της οικονομικής κατάστασης της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας και άλλων δραστηριοτήτων του Οργανισμού,
- ότι η Επιτροπή Ελέγχου του Οργανισμού συνεχίζει να εξετάζει την επάρκεια του συστήματος εσωτερικού οικονομικού ελέγχου που υιοθετήθηκε από τον Οργανισμό και τις θυγατρικές του.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου

Μιχάλης Κωμοδρόμος
Πρόεδρος

28 Ιουλίου 2020
Λευκωσία

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή

Προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Έκθεση επί των χωριστών λογαριασμών

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τους Χωριστούς Λογαριασμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (η 'Αρχή'), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 8 μέχρι 49 και οι οποίες αποτελούνται από τις καταστάσεις οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2019 συνολικά και ανά δραστηριότητα, τις καταστάσεις συνολικών εσόδων συνολικά και ανά δραστηριότητα και τις καταστάσεις ταμειακών ροών ανά δραστηριότητα του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένοι χωριστοί λογαριασμοί δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2019, και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ. 171, των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 - 2018, τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) και τα σχετικά Λογιστικά Έγγραφα και δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης των δραστηριοτήτων/υποδραστηριοτήτων της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2019, και της χρηματοοικονομικής τους επίδοσης και των ταμειακών ροών τους για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή.

Βάση για Γνώμη

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο *Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Χωριστών Λογαριασμών* της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Αρχή, σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας), που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Έμφαση θέματος

Επισύρουμε την προσοχή στη Σημείωση 2 επί των χωριστών λογαριασμών η οποία περιγράφει την βάση ετοιμασίας των χωριστών λογαριασμών. Οι σημειώσεις οι οποίες περιγράφονται στους χωριστούς λογαριασμούς δεν έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ. 171, τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 - 2018, τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) και τα σχετικά Λογιστικά Έγγραφα. Οι συνημμένοι χωριστοί λογαριασμοί πρέπει να μελετηθούν συνδυαστικά με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής του έτους που ολοκληρώθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, οι οποίες ετοιμάστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η γνώμη μας δεν έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με αυτό το θέμα.

Άλλες Πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη Δήλωση ευθύνης και συμμόρφωσης Διοικητικών Συμβούλων, το έγγραφο 2 (Λογιστικά Έγγραφα) και Έγγραφο 3 (Κατανομές – Κλείδες Επιμερισμού), αλλά δεν περιλαμβάνουν τους χωριστούς λογαριασμούς και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των χωριστών λογαριασμών δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των χωριστών λογαριασμών, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τους χωριστούς λογαριασμούς ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τους Χωριστούς Λογαριασμούς

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ. 171, τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 - 2018, τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) και τα σχετικά Λογιστικά Έγγραφα, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα της Αρχής να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας της Αρχής και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτιμάει, είτε να θέσει την Αρχή σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Αρχής.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Χωριστών Λογαριασμών

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι χωριστοί λογαριασμοί στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένοι από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκθεση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτούς τους χωριστούς λογαριασμούς.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στους χωριστούς λογαριασμούς που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Αρχής.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα της Αρχής να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους χωριστούς λογαριασμούς, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματα μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Αρχή να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των χωριστών λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι χωριστοί λογαριασμοί αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Άλλα Θέματα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για την Αρχή και μόνο, σύμφωνα με το Άρθρο 69 και του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Η Αρχή έχει ετοιμάσει ξεχωριστές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρονιά που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ. 171, τις απαιτήσεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 - 2018 και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, στις οποίες εκδώσαμε ξεχωριστή έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή στις 30 Ιουνίου 2020. Στη διενέργεια του ελέγχου που ακολούθησε για τους χωριστούς λογαριασμούς και για την γνώμη που εκφράζουμε στις παραγράφους που προηγήθηκαν, δεν έχουμε διενεργήσει οποιαδήποτε περεταίρω εξέταση των συναλλαγών και των υπολοίπων που έχουν καταγραφεί στο γενικό καθολικό και άλλων λογιστικών αρχείων πέρα από τις εξετάσεις τις οποίες διενεργήσαμε για το σκοπό της έκθεσης επί του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και τον καταμερισμό αυτών στις διάφορες δραστηριότητες/υποδραστηριότητες της Αρχής.

Λοίζος Α. Μαρκίδης
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

PricewaterhouseCoopers Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία, 28 Ιουλίου 2020

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση συνολικών εσόδων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημ.	Παραγωγή		Μεταφορά ΙΣΜ		Διανομή		Προμήθεια		Άλλες Δραστηριότητες		Αναπροσαρμογή Ενοποίησης		Γενικό Σύνολο	
		2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000
Εισόδημα	6	-	-	1.151	1.135	23.562	22.958	776.111	725.054	18.892	18.949	241	-	819.957	768.096
Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά	9	6.958	6.647	3.876	3.722	2.904	2.341	15	11	1.932	1.699	2.304	4.612	17.989	19.032
Άλλες (ζημιές)/ κέρδη - καθαρά	10	(973)	4	-	249	(1)	15	(1)	-	(78)	(203)	(1)	(2)	(1.054)	63
Εσωτερικά Εισοδήματα	7	600.985	548.911	36.921	38.950	80.580	84.844	5.844	8.069	318	331	(724.648)	(681.105)	-	-
Σύνολο εισοδημάτων		606.970	555.562	41.948	44.056	107.045	110.158	781.969	733.134	21.064	20.776	(722.104)	(676.495)	836.892	787.191
Λειτουργικά έξοδα	11	(583.047)	(557.524)	(27.844)	(26.446)	(88.337)	(89.227)	(65.811)	(58.821)	(16.184)	(12.195)	(143)	(163)	(781.366)	(744.376)
Εσωτερικά έξοδα	8	-	-	-	-	-	-	(717.276)	(671.606)	(7.372)	(9.499)	724.648	681.105	-	-
Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	1.110	1.736	420	183	747	331	911	489	(25)	45	-	-	3.163	2.784
Κέρδος εργασιών		25.033	(226)	14.524	17.793	19.455	21.262	(207)	3.196	(2.517)	(873)	2.401	4.447	58.689	45.599
Χρηματοδοτικά έξοδα		(1.369)	(786)	(672)	(639)	(804)	(772)	(94)	(99)	(86)	(94)	-	-	(3.025)	(2.390)
Χρηματοδοτικά έσοδα		794	1.902	317	604	576	1.223	599	863	18	14	(2.304)	(4.606)	-	-
Καθαρά χρηματοδοτικά έσοδα/(έξοδα)		(575)	1.116	(355)	(35)	(228)	451	505	764	(68)	(80)	(2.304)	(4.606)	(3.025)	(2.390)
Μερίδιο ζημιάς σε κοινοπραξία												-	(5)	-	(5)
Κέρδος πριν τη φορολογία		24.458	890	14.169	17.758	19.227	21.713	298	3.960	(2.585)	(953)	97	(164)	55.664	43.204
Χρέωση φορολογίας		(3.867)	(648)	(1.827)	(2.337)	(2.625)	(3.172)	(255)	(309)	521	(12)	-	(1)	(8.053)	(6.479)
Κέρδος/(Ζημιά) για το έτος		20.591	242	12.342	15.421	16.602	18.541	43	3.651	(2.064)	(965)	97	(165)	47.611	36.725
Άλλες συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για το έτος, μετά τη φορολογία															
Ποσά που δεν θα αναξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:															
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αμυπηρέτησης		(31.438)	(6.096)	(11.794)	(2.247)	(59.801)	(11.575)	(9.850)	(2.012)	(4.391)	(851)	-	-	(117.274)	(22.781)
Συνολική (ζημιά)/εισόδημα για το έτος		(10.847)	(5.854)	548	13.174	(43.199)	6.966	(9.807)	1.639	(6.455)	(1.816)	97	(165)	(69.663)	13.944
Απόδοση Μέσης Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) (%)		4,38%	-0,03%	5,14%	6,32%	4,78%	5,76%								
Περιθώριο Κέρδους επί εσόδων Εμπορολογιστικής Διαχείρισης (%)								-10,10%	11,67%						

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημ.	Παραγωγή		Μεταφορά ΙΣΜ		Διανομή		Προμήθεια		Άλλες Δραστηριότητες		Αναπροσαρμογή Ενοποίησης		Γενικό Σύνολο	
		2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000	2019 €000	2018 €000
Περιουσιακά στοιχεία															
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία															
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	13	540.425	549.434	294.985	295.625	737.924	735.143	8.743	8.578	36.562	38.855	-	-	1.618.639	1.627.635
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	14	1.053	-	2.148	-	5.018	-	107	-	32	-	-	-	8.358	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες		-	-	-	-	-	-	-	-	286	286	(286)	(286)	-	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		1	3	-	-	120	126	1	1	-	1	-	-	122	131
		541.479	549.437	297.133	295.625	743.062	735.269	8.851	8.579	36.880	39.142	(286)	(286)	1.627.119	1.627.766
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία															
Αποθέματα		102.322	101.275	8.355	8.105	29.648	19.561	433	982	4.224	2.968	9	-	144.991	132.891
Εμπορικά εισπρακτέα		-	-	-	-	-	-	117.167	116.118	-	-	-	-	117.167	116.118
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		50.743	45.177	3.798	3.209	8.021	6.043	4.613	10.225	12.374	3.276	(54.646)	(52.969)	24.903	14.961
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		5.958	10.500	690	1.575	4.201	3.319	1.190	894	174	41	-	102	12.213	16.431
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		3.086	1.673	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.086	1.673
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων												272	351	272	351
Φορολογία εισπρακτέα		1.854	1.854	555	555	1.683	1.683	133	133	62	62	-	-	4.287	4.287
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις		12.951	12.475	-	-	-	-	-	-	-	-	321.127	345.162	334.078	357.637
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα												110.251	46.600	110.251	46.600
Τρεχούμενος Λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης		185.189	170.643	71.944	58.135	132.254	125.565	24.187	19.602	3.693	4.338	(417.267)	(378.283)	-	-
		362.103	343.597	85.342	71.579	175.807	156.171	147.723	147.954	20.527	10.685	(40.254)	(39.037)	751.248	690.949
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		903.582	893.034	382.475	367.204	918.869	891.440	156.574	156.533	57.407	49.827	(40.540)	(39.323)	2.378.367	2.318.715
Αποθεματικά και υποχρεώσεις															
Αποθεματικά															
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις															
Δανεισμός		118.681	136.355	42.562	48.903	53.841	61.861	6.856	7.877	6.688	7.686	-	-	228.628	262.682
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	1.034	-	2.121	-	4.799	-	22	-	4	-	-	-	7.980	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		47.932	44.302	25.656	23.916	19.513	17.061	(126)	(352)	1.671	2.198	-	-	94.646	87.125
Αναβαλλόμενα έσοδα		-	-	21.578	21.225	409.976	403.359	-	-	-	-	-	-	431.554	424.584
		167.647	180.657	91.917	94.044	488.129	482.281	6.752	7.525	8.363	9.884	-	-	762.808	774.391
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις															
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		60.793	56.647	8.308	3.275	21.908	18.025	109.511	107.888	15.537	4.367	(40.200)	(38.884)	175.857	151.318
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		88.609	56.784	33.240	20.925	168.548	107.817	27.761	18.743	12.377	7.925	-	-	330.535	212.194
Φορολογική υποχρέωση		4.052	-	2.411	-	5.019	-	809	-	(71)	-	-	-	12.220	-
Δανεισμός		17.674	19.273	6.341	6.914	8.020	8.746	1.022	1.114	998	1.088	-	-	34.055	37.135
Αναβαλλόμενα έσοδα		-	-	1.185	1.151	22.520	21.863	-	-	-	-	-	-	23.705	23.014
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	35	-	42	-	233	-	72	-	25	-	-	-	407	-
		171.163	132.704	51.527	32.265	226.248	156.451	139.175	127.745	28.866	13.380	(40.200)	(38.884)	576.779	423.661
Σύνολο υποχρεώσεων		338.810	313.361	143.444	126.309	714.377	638.732	145.927	135.270	37.229	23.264	(40.200)	(38.884)	1.339.587	1.198.052
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		903.582	893.034	382.475	367.204	918.869	891.440	156.574	156.533	57.407	49.827	(40.540)	(39.323)	2.378.367	2.318.715
Μέση Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ)															
		587.191	601.320	256.517	264.294	293.014	282.139								

Οι παρόντες χωριστοί λογαριασμοί υπογράφονται σήμερα, 28 Ιουλίου 2020, κατόπιν έγκρισης τους και απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μιχάλης Κωμοδρόμος
Πρόεδρος

Π. Ολύμπιος
Γενικός Διευθυντής

Μ. Χαλαλάμπους
Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικών

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση συνολικών εσόδων Παραγωγής για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Εισόδημα	6	-	-
Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά	9	6.958	6.647
Άλλες (ζημιές) / κέρδη καθαρά	10	(973)	4
Εσωτερικά εισοδήματα	7	600.985	548.911
Σύνολο εισοδημάτων		606.970	555.562
Λειτουργικά έξοδα	11	(583.047)	(557.524)
Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	1.110	1.736
Κέρδος / (Ζημιά) εργασιών		25.033	(226)
Χρηματοδοτικά έξοδα		(1.369)	(786)
Χρηματοδοτικά έσοδα		794	1.902
Καθαρά χρηματοδοτικά (έξοδα) / έσοδα		(575)	1.116
Κέρδος πριν τη φορολογία		24.458	890
Χρέωση φορολογίας		(3.867)	(648)
Κέρδος για το έτος		20.591	242
Άλλες συνολικές ζημιές για το έτος, μετά τη φορολογία			
Ποσά που δεν θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης		(31.438)	(6.096)
Συνολική ζημιά για το έτος		(10.847)	(5.854)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
Κατάσταση οικονομικής θέσης Παραγωγής στις
31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	13	540.425	549.434
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	14	1.053	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		1	3
		541.479	549.437
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα		102.322	101.275
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		50.743	45.177
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		5.958	10.500
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		3.086	1.673
Φορολογία εισπρακτέα		1.854	1.854
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις		12.951	12.475
Τρεχούμενος Λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης		185.189	170.643
		362.103	343.597
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		903.582	893.034
Αποθεματικά και υποχρεώσεις			
Αποθεματικά			
		564.772	579.673
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανεισμός		118.681	136.355
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	1.034	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		47.932	44.302
		167.647	180.657
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		60.793	56.647
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		88.609	56.784
Φορολογική υποχρέωση		4.052	-
Δανεισμός		17.674	19.273
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	35	-
		171.163	132.704
Σύνολο υποχρεώσεων		338.810	313.361
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		903.582	893.034

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
Κατάσταση ταμειακών ροών Παραγωγής
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος πριν τη φορολογία		24.458	890
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	44.869	45.314
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	14	68	-
Ζημιά / (Κέρδος) από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	10	110	(4)
Χρέωση για απομείωση στην αξία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	863	-
Καθαρά κέρδη από αντιστροφή απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		(1.110)	(1.736)
Χρεωστικούς τόκους		1.532	1.682
Πιστωτικούς τόκους		(794)	(1.902)
		69.996	44.244
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		(1.047)	(13.125)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		(5.696)	(24.551)
Άλλα μη-χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		4.542	(7.689)
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		(1.413)	(1.324)
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		4.152	2.653
Υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		387	448
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		70.921	656
Φορολογία που πληρώθηκε		(238)	(5.733)
Καθαρά μετρητά από / (για) εργασίες		70.683	(5.077)
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις		(476)	(729)
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	(36.833)	(12.051)
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		-	4
Τόκοι που εισπράχθηκαν		985	2.116
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες		(36.324)	(10.660)
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές μακροπρόθεσμων δανείων		(19.273)	(21.632)
Αποπληρωμή κεφαλαίου χρηματοδοτικών υποχρεώσεων	14	(52)	-
Τόκοι που πληρώθηκαν		(1.539)	(1.686)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(20.864)	(23.318)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στον τρεχούμενο λογαριασμό με το Κέντρο Διοίκησης		13.495	(39.055)
Τρεχούμενος λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης στην αρχή του έτους (περιλαμβανομένης της επίδρασης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 την 1η Ιανουαρίου 2018)		170.643	207.890
Πρόβλεψη ζημιάς μετρητών στην τράπεζα και βραχυπρόθεσμων καταθέσεων στο τέλος του έτους		1.051	1.808
Τρεχούμενος λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης στο τέλος του έτους		185.189	170.643

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση συνολικών εσόδων Μεταφοράς για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Εισόδημα	6	1.151	1.135
Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά	9	3.876	3.722
Άλλα κέρδη – καθαρά	10	-	249
Εσωτερικά εισοδήματα	7	36.921	38.950
Σύνολο εισοδημάτων		41.948	44.056
Λειτουργικά έξοδα	11	(27.844)	(26.446)
Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	420	183
Κέρδος εργασιών		14.524	17.793
Χρηματοδοτικά έξοδα		(672)	(639)
Χρηματοδοτικά έσοδα		317	604
Καθαρά χρηματοδοτικά έξοδα		(355)	(35)
Κέρδος πριν τη φορολογία		14.169	17.758
Χρέωση φορολογίας		(1.827)	(2.337)
Κέρδος για το έτος		12.342	15.421
Άλλες συνολικές ζημιές για το έτος, μετά τη φορολογία			
Ποσά που δεν θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης		(11.794)	(2.247)
Συνολικό εισόδημα για το έτος		548	13.174

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση οικονομικής θέσης Μεταφοράς στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	13	294.985	295.625
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	14	2.148	-
		297.133	295.625
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα		8.355	8.105
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		3.798	3.209
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		690	1.575
Φορολογία εισπρακτέα		555	555
Τρεχούμενος Λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης		71.944	58.135
		85.342	71.579
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		382.475	367.204
Αποθεματικά και υποχρεώσεις			
Αποθεματικά			
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανεισμός		42.562	48.903
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	2.121	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		25.656	23.916
Αναβαλλόμενα έσοδα		21.578	21.225
		91.917	94.044
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		8.308	3.275
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		33.240	20.925
Φορολογική υποχρέωση		2.411	-
Δανεισμός		6.341	6.914
Αναβαλλόμενα έσοδα		1.185	1.151
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	42	-
		51.527	32.265
Σύνολο υποχρεώσεων		143.444	126.309
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		382.475	367.204

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
Κατάσταση ταμειακών ροών Μεταφοράς
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος πριν τη φορολογία		14.169	17.758
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	14.680	14.691
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	14	61	-
Αποσβέσεις κεφαλαιουχικών συνεισφορών καταναλωτών		(1.151)	(1.130)
Κέρδος από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	10	-	(249)
Καθαρά κέρδη από αντιστροφή απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		(420)	(183)
Χρεωστικούς τόκους		671	638
Πιστωτικούς τόκους		(317)	(604)
		27.693	30.921
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		(250)	772
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		(599)	1.960
Άλλα μη-χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		885	(1.122)
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		5.035	(220)
Υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		521	164
		33.285	32.475
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες			
Φορολογία που πληρώθηκε		(87)	(2.156)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		33.198	30.319
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	(14.040)	(16.036)
Είσπραξη από εκποίηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		-	419
Προσθήκες στις συνεισφορές καταναλωτών		1.538	1.127
Τόκοι που εισπράχθηκαν		338	658
		(12.164)	(13.832)
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες			
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές μακροπρόθεσμων δανείων	14	(6.914)	(7.762)
Αποπληρωμή κεφαλαίου χρηματοδοτικών υποχρεώσεων		(46)	-
Τόκοι που πληρώθηκαν		(674)	(639)
		(7.634)	(8.401)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Καθαρή αύξηση στον τρεχούμενο λογαριασμό με το Κέντρο Διοίκησης		13.400	8.086
Τρεχούμενος λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης στην αρχή του έτους (περιλαμβανομένης της επίδρασης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 την 1η Ιανουαρίου 2018)		58.135	49.856
Πρόβλεψη ζημιάς στο τέλος του έτους		409	193
Τρεχούμενος λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης στο τέλος του έτους		71.944	58.135

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση συνολικών εσόδων Διανομής για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	ΙΣΔ	ΔΣΔ	Σύνολο	Σύνολο
		2019 €000	2019 €000	2019 €000	2018 €000
Εισόδημα	6			23.562	22.958
Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά	9			2.904	2.341
Άλλες (ζημιές)/ κέρδη καθαρά	10			(1)	15
Εσωτερικά εισοδήματα	7			80.580	84.844
Σύνολο εισοδημάτων				107.045	110.158
Λειτουργικά έξοδα	11	(66.660)	(21.677)	(88.337)	(89.227)
Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12			747	331
Κέρδος εργασιών				19.455	21.262
Χρηματοδοτικά έξοδα		(786)	(18)	(804)	(772)
Χρηματοδοτικά έσοδα				576	1.223
Καθαρά χρηματοδοτικά (έξοδα) / έσοδα				(228)	451
Κέρδος πριν τη φορολογία				19.227	21.713
Χρέωση φορολογίας				(2.625)	(3.172)
Κέρδος για το έτος				16.602	18.541
Άλλες συνολικές ζημιές για το έτος, μετά τη φορολογία					
Ποσά που δεν θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:					
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης				(59.801)	(11.575)
Συνολική (ζημιά)/εισόδημα για το έτος				(43.199)	6.966

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση οικονομικής θέσης Διανομής στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	ΙΣΔ	ΔΣΔ	Σύνολο	Σύνολο
		2019 €000	2019 €000	2019 €000	2018 €000
Περιουσιακά στοιχεία					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	13	737.924	-	737.924	735.143
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	14	5.018	-	5.018	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		119	1	120	126
				743.062	735.269
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα		29.648	-	29.648	19.561
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		7.872	149	8.021	6.043
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		3.854	347	4.201	3.319
Φορολογία εισπρακτέα		1.683	-	1.683	1.683
Τρεχούμενος Λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης				132.254	125.565
				175.807	156.171
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				918.869	891.440
Αποθεματικά και υποχρεώσεις					
Αποθεματικά					
				204.492	252.708
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δανεισμός		51.654	2.187	53.841	61.861
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	4.799	-	4.799	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		33.405	(13.892)	19.513	17.061
Αναβαλλόμενα έσοδα		409.976	-	409.976	403.359
				488.129	482.281
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		19.398	2.510	21.908	18.025
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		107.125	61.423	168.548	107.817
Φορολογική υποχρέωση		5.019	-	5.019	-
Δανεισμός		7.693	327	8.020	8.746
Αναβαλλόμενα έσοδα		22.520	-	22.520	21.863
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	233	-	233	-
				226.248	156.451
Σύνολο υποχρεώσεων				714.377	638.732
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων				918.869	891.440

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση ταμειακών ροών Διανομής για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	Σύνολο	Σύνολο
		2019 €000	2018 €000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος πριν τη φορολογία		19.227	21.713
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	35.197	34.428
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	14	281	-
Αποσβέσεις κεφαλαιουχικών συνεισφορών καταναλωτών		(21.863)	(21.411)
Ζημιά /(κέρδος) από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	10	1	(15)
Καθαρά κέρδη από αντιστροφή απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		(747)	(331)
Χρεωστικούς τόκους		804	771
Πιστωτικούς τόκους		(576)	(1.223)
		32.324	33.932
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		(10.087)	1.105
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		(2.013)	5.732
Άλλα μη-χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		(882)	(37)
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		3.886	(1.344)
Υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		930	850
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		24.158	40.238
Φορολογία που πληρώθηκε		(173)	(8.397)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		23.985	31.841
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	(37.980)	(22.827)
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		1	33
Προσθήκες στις συνεισφορές καταναλωτών		29.137	21.426
Τόκοι που εισπράχθηκαν		614	1.354
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες		(8.228)	(14)
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές μακροπρόθεσμων δανείων		(8.746)	(9.815)
Αποπληρωμή κεφαλαίου χρηματοδοτικών υποχρεώσεων	14	(267)	-
Τόκοι που πληρώθηκαν		(806)	(772)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(9.819)	(10.587)
Καθαρή αύξηση στον τρεχούμενο λογαριασμό με το Κέντρο Διοίκησης		5.938	21.240
Τρεχούμενος λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης στην αρχή του έτους (περιλαμβανομένης της επίδρασης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 την 1η Ιανουαρίου 2018)		125.565	104.004
Πρόβλεψη ζημιάς στο τέλος του έτους		751	321
Τρεχούμενος λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης στο τέλος του έτους		132.254	125.565

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση συνολικών εσόδων Προμήθειας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Εισόδημα	6	776.111	725.054
Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά	9	15	11
Άλλες ζημιές καθαρές	10	(1)	-
Εσωτερικά εισοδήματα	7	5.844	8.069
Σύνολο εισοδημάτων		781.969	733.134
Λειτουργικά έξοδα	11	(65.811)	(58.821)
Εσωτερικά έξοδα	8	(717.276)	(671.606)
Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	911	489
(Ζημιά)/Κέρδος εργασιών		(207)	3.196
Χρηματοδοτικά έξοδα		(94)	(99)
Χρηματοδοτικά έσοδα		599	863
Καθαρά χρηματοδοτικά έσοδα		505	764
Κέρδος πριν τη φορολογία		298	3.960
Χρέωση φορολογίας		(255)	(309)
Κέρδος για το έτος		43	3.651
Άλλες συνολικές ζημιές για το έτος, μετά τη φορολογία			
Ποσά που δεν θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίου αφυπηρέτησης		(9.850)	(2.012)
Συνολική (ζημιά)/εισόδημα για το έτος		(9.807)	1.639

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση οικονομικής θέσης Προμήθειας στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	13	8.743	8.578
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	14	107	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		1	1
		8.851	8.579
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα		433	982
Εμπορικά εισπρακτέα		117.167	116.118
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		4.613	10.225
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		1.190	894
Φορολογία εισπρακτέα		133	133
Τρεχούμενος Λογαριασμός με το κέντρο Διοίκησης		24.187	19.602
		147.723	147.954
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		156.574	156.533
Αποθεματικά και υποχρεώσεις			
Αποθεματικά			
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανεισμός		6.856	7.877
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	22	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		(126)	(352)
		6.752	7.525
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		109.511	107.888
Καθαρή υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		27.761	18.743
Φορολογική υποχρέωση		809	-
Δανεισμός		1.022	1.114
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	14	72	-
		139.175	127.745
Σύνολο υποχρεώσεων		145.927	135.270
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		156.574	156.533

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Κατάσταση ταμειακών ροών Προμήθειας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημείωση	2019 €000	2018 €000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος πριν τη φορολογία		298	3.960
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	939	980
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	14	75	-
Ζημιά από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	10	1	
Καθαρά κέρδη από αντιστροφή απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	(911)	(489)
Χρεωστικούς τόκους		94	99
Πιστωτικούς τόκους		(599)	(863)
		(103)	3.687
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		549	(657)
Εμπορικά εισπρακτέα		(288)	(36.705)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		5.602	4.572
Άλλα μη-χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		(296)	(11)
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		1.623	29.740
Υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων		(832)	148
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		6.255	774
Φορολογία που πληρώθηκε		(29)	(1.193)
Καθαρά μετρητά (για) / από εργασίες		6.226	(419)
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
(Αγορά) / Ανακατανομή ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	13	(1.105)	64
Τόκοι που εισπράχθηκαν		621	857
Καθαρά μετρητά από επενδυτικές δραστηριότητες		(484)	921
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές μακροπρόθεσμων δανείων		(1.113)	(1.250)
Αποπληρωμή κεφαλαίου χρηματοδοτικών υποχρεώσεων	14	(88)	-
Τόκοι που πληρώθηκαν		(93)	(99)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(1.294)	(1.349)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στον τρεχούμενο λογαριασμό με το Κέντρο Διοίκησης		4.448	(847)
Τρεχούμενος λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης στην αρχή του έτους (περιλαμβανομένης της επίδρασης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 την 1η Ιανουαρίου 2018)		19.602	20.313
Πρόβλεψη ζημιάς στο τέλος του έτους		137	136
Τρεχούμενος λογαριασμός με το Κέντρο Διοίκησης στο τέλος του έτους		24.187	19.602

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Χωριστών Λογαριασμών.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Επεξηγηματικές σημειώσεις στους χωριστούς λογαριασμούς

1. Γενικές Πληροφορίες

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η διεύθυνση των Κεντρικών Γραφείων της Αρχής είναι Αμφιπόλεως 11, Στρόβολος Τ.Θ.24506, 1399 Λευκωσία, Κύπρος.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο η Αρχή Ηλεκτρισμού διεξάγει τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατοτήτων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνογνωσίας της.

Στα πλαίσια της εναρμόνισης της Κυπριακής Νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, ενσωματώθηκαν στους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 μέχρι 2018 και στους σχετικούς Κανονισμούς που εκδόθηκαν δυνάμει των εν λόγω Νόμων, οι πρόνοιες της Ευρωπαϊκής της Οδηγίας 2009/72/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/EK.

Με βάση το άρθρο 4 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2003-2018, συστάθηκε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) η οποία με βάση τα άρθρα 25 (ιστ) και (ιζ) έχει την ευθύνη να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας και έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού.

Το άρθρο 108 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2003-2018 προνοεί όπως οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, στο εσωτερικό λογιστικό τους σύστημα, τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, ως θα είχαν υποχρέωση να πράξουν αν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από χωριστές εταιρείες και για το σκοπό αποφυγής διάκρισης, διεπιδότησης και νόθευσης του ανταγωνισμού.

Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, η ΑΗΚ στο εσωτερικό λογιστικό σύστημα της, τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για κάθε επιχείρηση στην οποία χορηγήθηκε άδεια. Κατά την ετοιμασία των λογαριασμών ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό κερδών και ζημιών για κάθε δραστηριότητα σε σημειώσεις στους λογαριασμούς τους και καθορίζουν σε σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους κανόνες, για την κατανομή του ενεργητικού, του παθητικού, των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών.

Η Αρχή λειτουργεί ως Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Ηλεκτρισμού και ασκεί, με βάση σχετικές άδειες που της χορηγήθηκαν, τις δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς – Ιδιοκτήτης Συστήματος, Διανομής – Ιδιοκτήτης Συστήματος, Διανομής – Διαχειριστής Συστήματος και Προμήθειας.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

1. Γενικές Πληροφορίες (συνέχεια)

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), λαμβάνοντας υπόψη τις εξουσίες που της παρέχονταν στους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους 2003-2014 και στους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Κανονισμούς (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κ.Δ.Π. 472/2004 εξέδωσε το 2014 τη Ρυθμιστική Απόφαση 02/2014 αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών (ΧΛ) καθώς και τη Ρυθμιστική Απόφαση 03/2014 αναφορικά με το Λογιστικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ.

Για την ετοιμασία των Χωριστών Λογαριασμών λαμβάνονται επίσης υπόψη, η Ρυθμιστική Απόφαση 02/2015 «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» καθώς και άλλες Αποφάσεις της ΡΑΕΚ μεταξύ των οποίων Αποφάσεις για τις Διατιμήσεις, τα Επιτρεπόμενα Έσοδα της ΑΗΚ και για το Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου της ΑΗΚ για την περίοδο Ρυθμιστικού Ελέγχου 2017-2021.

Η ΑΗΚ, ως Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Ηλεκτρικής Ενέργειας, καλείται να ετοιμάζει και υποβάλλει στη ΡΑΕΚ ετησίως, ελεγμένους λογαριασμούς για κάθε μια από τις εκάστοτε βασικές ρυθμιζόμενες δραστηριότητες της:

- Παραγωγής
- Μεταφοράς (Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς)
- Διανομής (Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής)
- Διανομής (Διαχειριστής Συστήματος Διανομής)
- Προμήθειας

Παράλληλα η ΑΗΚ, για σκοπούς ετοιμασίας των Χωριστών Λογαριασμών, οφείλει να διαχωρίζει τις Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες από τις Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες.

Οι ΧΛ συντάσσονται σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές της ΑΗΚ, για την ετοιμασία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Οργανισμού.

2. Βάση ετοιμασίας

Οι ΧΛ της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου αφορούν το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου, Κεφ. 171, τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003-2018, τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) και τα σχετικά Λογιστικά Έγγραφα.

Οι ΧΛ έχουν καταρτιστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την επανεκτίμηση σε δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται ως περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος μείον την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών.

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της δίκαιης αξίας εξηγούνται αναλυτικά στη Σημείωση 6 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Αρχής για το έτος 2019. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις που αποτιμώνται με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους παρουσιάζονται στο ιστορικό τους κόστος ή την αποσβεσθείσα τιμή κτήσης, ανάλογα με την περίπτωση, μετά από κάθε σχετική απομείωση.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

2. Βάση ετοιμασίας (συνέχεια)

Η κατάρτιση των ΧΛ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών της Αρχής. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερου βαθμού κρίση ή είναι πιο πολύπλοκοι ή τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 7 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Αρχής για το έτος 2019.

Για σκοπούς ετοιμασίας των χωριστών λογαριασμών στη μορφή που απαιτεί η ΡΑΕΚ έχουν εφαρμοστεί συγκεκριμένες λογιστικές πολιτικές και μεθοδολογίες.

3. Υιοθέτηση νέων ή αναθεωρημένων Προτύπων και διερμηνειών

Κατά το τρέχον έτος έχουν υιοθετηθεί όλα τα νέα και αναθεωρημένα ΔΠΧΑ τα οποία σχετίζονται με τις δραστηριότητες της Αρχής και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1 Ιανουαρίου 2019. Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές της Αρχής με εξαίρεση το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις».

Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, τη μέτρηση, την παρουσίαση και τη γνωστοποίηση των μισθώσεων. Όλες οι μισθώσεις έχουν ως αποτέλεσμα ο μισθωτής να αποκτά το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου κατά την έναρξη της μίσθωσης και, εάν οι πληρωμές μισθωμάτων γίνονται με την πάροδο του χρόνου, επίσης να λάβει χρηματοδότηση. Κατά συνέπεια, το ΔΠΧΑ 16 καταργεί την ταξινόμηση των μισθώσεων είτε ως λειτουργικές μισθώσεις είτε ως χρηματοδοτικές μισθώσεις όπως απαιτείται από το ΔΛΠ 17 και εισάγει, αντί αυτού, ένα ενιαίο λογιστικό μοντέλο μισθωτή. Οι μισθωτές θα πρέπει να αναγνωρίζουν: (α) περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις με διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας και (β) αποσβέσεις των περιουσιακών στοιχείων της μίσθωσης ξεχωριστά από τους τόκους των υποχρεώσεων από μισθώσεις στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το ΔΠΧΑ 16 συνεχίζει ουσιαστικά τις λογιστικές απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για εκμισθωτές. Κατά συνέπεια, ένας εκμισθωτής συνεχίζει να ταξινομεί μισθώσεις ως λειτουργικές μισθώσεις ή χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να αντιμετωπίζει λογιστικά τα δύο αυτά είδη μισθώσεων με διαφορετικό τρόπο.

Το Συγκρότημα έχει υιοθετήσει το ΔΠΧΑ 16 αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2019, αλλά δεν έχει επαναδιατυπώσει τα συγκριτικά στοιχεία για την περίοδο αναφοράς 2018, όπως επιτρέπεται από τις μεταβατικές διατάξεις του προτύπου. Οι αναταξινομήσεις και οι προσαρμογές που προκύπτουν από τους νέους κανόνες για μισθώσεις αναγνωρίζονται στον αρχικό ισολογισμό την 1η Ιανουαρίου 2019. Συνεπώς, οι συγκριτικές πληροφορίες καταρτίζονται και γνωστοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 “Μισθώσεις”.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 επηρέασε τις λογιστικές πολιτικές του Συγκροτήματος για μισθώσεις στις οποίες ενεργεί ως μισθωτής. Οι νέες λογιστικές πολιτικές του Συγκροτήματος μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 την 1η Ιανουαρίου 2019 παρατίθενται στη Σημείωση 4 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, το Συγκρότημα αναγνώρισε υποχρεώσεις από μισθώσεις σε σχέση με μισθώσεις που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως “λειτουργικές μισθώσεις” σύμφωνα με τις αρχές του ΔΛΠ 17 για τις οποίες ενεργούσε ως μισθωτής. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτιμήθηκαν στην παρούσα αξία των υπόλοιπων πληρωμών των μισθώσεων, προεξοφλημένες με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή κατά την 1η Ιανουαρίου 2019. Το σταθμισμένο μέσο διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή που εφαρμόστηκε στις υποχρεώσεις από μισθώσεις την 1η Ιανουαρίου 2019 ήταν 2%.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

3. Υιοθέτηση νέων ή αναθεωρημένων Προτύπων και διερμηνειών (συνέχεια)

Για τις μισθώσεις που είχαν ταξινομηθεί προηγουμένως ως χρηματοδοτικές μισθώσεις, το Συγκρότημα αναγνώρισε τη λογιστική αξία των μισθωτών περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων μίσθωσης αμέσως πριν τη μετάβαση ως τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και των υποχρεώσεων από μισθώσεις κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, αντίστοιχα. Οι αρχές μέτρησης του ΔΠΧΑ 16 εφαρμόζονται μόνο μετά την 1η Ιανουαρίου 2019.

Πρακτικές λύσεις που εφαρμόστηκαν

Κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 για πρώτη φορά, το Συγκρότημα έχει χρησιμοποιήσει τις ακόλουθες πρακτικές λύσεις που επιτρέπονται από το πρότυπο:

- τη χρήση ενός ενιαίου προεξοφλητικού επιτοκίου σε ένα χαρτοφυλάκιο μισθώσεων με ευλόγως όμοια χαρακτηριστικά γνωρίσματα,
- εξάρτηση σε προηγούμενες αξιολογήσεις σχετικά με το αν οι μισθώσεις είναι επαχθείς για την εκτίμηση της απομείωσης του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης,
- το λογιστικό χειρισμό λειτουργικών μισθώσεων με εναπομένουσα διάρκεια μίσθωσης μικρότερη των 12 μηνών την 1η Ιανουαρίου 2019 ως βραχυπρόθεσμες μισθώσεις,
- την εξαίρεση των αρχικών άμεσων δαπανών για τη μέτρηση του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, και
- τη χρήση εκ των υστέρων αποκτηθείσας γνώσης για τον καθορισμό της διάρκειας της μίσθωσης όταν η σύμβαση περιέχει επιλογές επέκτασης ή λήξης της μίσθωσης.

Το Συγκρότημα έχει επίσης επιλέξει να μην επαναξιολογήσει εάν μια σύμβαση είναι ή περιέχει μίσθωση κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Αντ' αυτού, για τις συμβάσεις που είχαν συναφθεί πριν από την ημερομηνία μετάβασης, η Εταιρεία βασίστηκε στην εκτίμησή της που έγινε σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4 "Προσδιορισμός του εάν μια συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση".

Για τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και τις υποχρεώσεις από μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν την 1^η Ιανουαρίου 2019, αναφερθείτε στη Σημείωση 14 των Χωριστών Λογαριασμών πιο κάτω.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν στην κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και αυτών των χωριστών λογαριασμών εκτίθενται πιο κάτω. Αναφερθείτε στη Σημείωση 4 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Αρχής για το έτος 2019 για πλήρη περιγραφή των σημαντικών λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν. Εκτός από τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές που απορρέουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, οι οποίες ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2019, οι πολιτικές αυτές εφαρμόστηκαν με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Έσοδα

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Το εισόδημα αντιπροσωπεύει το ποσό που αντανάκλα το αντάλλαγμα που ο Οργανισμός εκτιμά ότι δικαιούται έναντι της μεταβίβασης των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη, εκτός από ποσά που εισπράχθηκαν εκ μέρους τρίτων (για παράδειγμα, φορολογία προστιθέμενης αξίας).

Ο Οργανισμός αναγνωρίζει τα εισοδήματα όταν τα μέρη έχουν εγκρίνει τη σύμβαση (γραπτός, προφορικά ή σύμφωνα με άλλες συνήθειες επιχειρηματικές πρακτικές) και έχουν δεσμευτεί να εκτελέσουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους, ο Οργανισμός μπορεί να προσδιορίσει τα δικαιώματα κάθε μέρους αναφορικά με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, ο Οργανισμός μπορεί να προσδιορίσει τους όρους πληρωμής για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, η σύμβαση έχει εμπορική υπόσταση (ήτοι ο κίνδυνος, ο χρόνος ή το ποσό των μελλοντικών ταμειακών ροών του Οργανισμού αναμένεται να μεταβληθούν ως αποτέλεσμα της σύμβασης) και είναι πιθανό ο Οργανισμός να εισπράξει το αντάλλαγμα που δικαιούται έναντι των αγαθών και υπηρεσιών που θα μεταβιβαστούν στον πελάτη και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε μία εκ των εργασιών του Οργανισμού.

Ο Οργανισμός βασίζει τις εκτιμήσεις του σε ιστορικά αποτελέσματα λαμβάνοντας υπόψη το είδος του πελάτη, το είδος της συναλλαγής και τις ιδιαιτερότητες της κάθε εργασίας. Προκειμένου να εκτιμήσει πόσο πιθανό είναι να εισπραχθεί ένα ποσό ανταλλάγματος, ο Οργανισμός εξετάζει μόνο την ικανότητα και την πρόθεση του πελάτη να καταβάλει το ποσό του ανταλλάγματος όταν αυτό καταστεί απαιτητό.

Οι εκτιμήσεις των εισοδημάτων, των κόστων ή της προόδου προς την πλήρη εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης αναθεωρούνται σε περίπτωση αλλαγής των συνθηκών. Οποιοσδήποτε αυξήσεις ή μειώσεις που μπορεί να προκύψουν στις εκτιμήσεις απεικονίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την περίοδο στην οποία οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναθεώρηση γίνονται γνωστές στη διοίκηση.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Έσοδα (συνέχεια)

Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης

Ο Οργανισμός αξιολογεί κατά πόσο οι συμβάσεις που αφορούν την παροχή μιας σειράς αγαθών ή / και υπηρεσιών περιέχουν μία ή περισσότερες υποχρεώσεις εκτέλεσης (ξεχωριστές υποσχέσεις εκτέλεσης μιας υπηρεσίας) και κατανέμουν την τιμή συναλλαγής σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης που προσδιορίζεται βάσει της αυτόνομης τιμής πώλησης. Ένα αγαθό ή μια υπηρεσία που ο Οργανισμός την έχει υποσχεθεί σε έναν πελάτη είναι ξεχωριστή εάν ο πελάτης μπορεί να επωφεληθεί από το αγαθό ή την υπηρεσία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλους πόρους οι οποίοι είναι άμεσα διαθέσιμοι στον πελάτη (δηλαδή το αγαθό ή η υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να είναι διακριτό) και η υπόσχεση του Οργανισμού να μεταβιβάσει το αγαθό ή την υπηρεσία στον πελάτη μπορεί να προσδιοριστεί χωριστά από άλλες υποσχέσεις που περιέχονται στη σύμβαση (δηλαδή το αγαθό ή η υπηρεσία είναι διακριτό στο πλαίσιο της σύμβασης).

(α) Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας

Το εισόδημα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύει ποσά εισπρακτέα με βάση την κατανάλωση όπως καταγράφεται σε μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Το εισόδημα από πωλήσεις επίσης περιλαμβάνει υπολογισμό της αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και του τέλους του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εισπρακτέα στην κατάσταση οικονομικής θέσης των ΧΛ της Προμήθειας.

(β) Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών

Ο Οργανισμός δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω ο Οργανισμός δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που ο Οργανισμός έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις ο Οργανισμός χρεώνει τους αιτητές το κόστος κατασκευής.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μην χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Ο Οργανισμός δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην κατάσταση συνολικών εσόδων Μεταφοράς και Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής σε περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Έσοδα (συνέχεια)

(γ) Έσοδα Αφαλάτωσης

Τα έσοδα Αφαλάτωσης αντιπροσωπεύουν έσοδα από την πώληση αφαλατωμένου νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με βάση την προμήθεια όπως καταγράφεται στους μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μετρικών τόνων που προμηθεύτηκαν μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας τιμολόγησης και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εισπρακτέα στην κατάσταση οικονομικής θέσης των Άλλων Δραστηριοτήτων.

(δ) Έσοδα από συμβάσεις για αντικατάσταση και συντήρηση οδικού φωτισμού

Τα έσοδα αντιπροσωπεύουν την αντικατάσταση και συντήρηση οδικού φωτισμού για Κοινοτικά Συμβούλια και Δήμους. Ο Οργανισμός προσδιορίζει τις υποχρεώσεις εκτέλεσης ανά συμβόλαιο και κατανέμει την τιμή συναλλαγής σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης που έχει προσδιοριστεί, βάσει της αυτόνομης τιμής πώλησης.

Ρυθμιζόμενα Έσοδα

Τα έσοδα από υπηρεσίες που παρέχουν οι ρυθμιζόμενες δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς (ιδιοκτήτη συστήματος), διανομής (ιδιοκτήτη και διαχειριστή) και προμήθειας αποτελούνται από τα ακόλουθα:

• Παραγωγή

- Διατίμηση για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών: το έσοδο αυτό σχετίζεται με την παροχή επικουρικών υπηρεσιών και έχει καθοριστεί με σχετικές ρυθμιστικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ και υπολογίζεται επί της τιμολογούμενης ενέργειας. Αποτελεί αντίστοιχο έξοδο για τη δραστηριότητα της Προμήθειας.

Τα έσοδα για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών περιλαμβάνουν επίσης υπολογισμό της σχετικής αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και του τέλους του έτους.

- Διατίμηση ηλεκτρικής ενέργειας χονδρικής: το έσοδο αυτό σχετίζεται με τη διάθεση της παραγόμενης ενέργειας προς τη δραστηριότητα της Προμήθειας ΑΗΚ, που αποτελεί και το μοναδικό αδειοδοτημένο προμηθευτή στην αγορά, και υπολογίζεται επί της εξαχθείσας ενέργειας από τους Σταθμούς Παραγωγής. Αποτελεί αντίστοιχο έξοδο για τη δραστηριότητα της Προμήθειας.

• Μεταφορά

- Χρέωση για χρήση του Συστήματος Μεταφοράς: το έσοδο αυτό, το οποίο αφορά τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς δηλ. την Μεταφορά-ΑΗΚ, καθορίζεται με σχετικές ρυθμιστικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ και υπολογίζεται επί της τιμολογούμενης ενέργειας. Αποτελεί αντίστοιχο έξοδο για τη δραστηριότητα της Προμήθειας.

Το πιο πάνω έσοδο περιλαμβάνει επίσης υπολογισμό της σχετικής αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και του τέλους του έτους.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Ρυθμιζόμενα Έσοδα (συνέχεια)

• Διανομή

- Χρέωση για χρήση του Συστήματος Διανομής: το έσοδο αυτό, το οποίο αφορά τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Διανομής δηλ. την ΑΗΚ και περιλαμβάνει ένα στοιχείο χρέωσης το οποίο σχετίζεται με το Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής δηλ. την ΑΗΚ, καθορίζεται (ξεχωριστά για τη μέση και χαμηλή τάση) με σχετικές ρυθμιστικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ και υπολογίζεται επί της τιμολογούμενης ενέργειας. Αποτελεί αντίστοιχο έξοδο για τη δραστηριότητα της Προμήθειας.

Το πιο πάνω έσοδο περιλαμβάνει επίσης υπολογισμό της σχετικής αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και του τέλους του έτους.

- Χρέωση για Ανάκτηση Δαπανών Μέτρησης: το έσοδο αυτό, το οποίο αφορά τον Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής, καθορίζεται με σχετικές ρυθμιστικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ και καλύπτει τα επιτρεπόμενα έσοδα που σχετίζονται με το κόστος ανάγνωσης των μετρητών όλων των τελικών καταναλωτών και παραγωγών που συνδέονται στο δίκτυο διανομής. Αποτελεί αντίστοιχο έξοδο για τη δραστηριότητα της Προμήθειας.

Ενόψει του ότι δεν έχουν εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ ξεχωριστές διατιμήσεις χρήσης Συστήματος Διανομής για τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και ξεχωριστές διατιμήσεις για τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων δεν έχει διαχωριστεί το εισόδημα μεταξύ ΙΣΔ και ΔΣΔ και ολόκληρο το εισόδημα που προκύπτει από τις εγκεκριμένες Διατιμήσεις για χρήση Δικτύων Διανομής και Ανάκτησης Δαπανών Μέτρησης καταγράφεται στη στήλη Σύνολο Διανομής. Ως αποτέλεσμα έχει περιληφθεί Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και Κατάσταση Ταμειακών Ροών για το Σύνολο Διανομής.

• Προμήθεια

- Εγκεκριμένες διατιμήσεις ηλεκτρικής ενέργειας λιανικής: Τα έσοδα από τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τις εγκεκριμένες από τη ΡΑΕΚ διατιμήσεις αποτελούν έσοδα της δραστηριότητας της Προμήθειας και αντιπροσωπεύουν ποσά εισπρακτέα με βάση την κατανάλωση όπως καταγράφεται σε μετρητές χωρίς ΦΠΑ.

Τα έσοδα από τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνουν επίσης υπολογισμό της αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και του τέλους του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εισπρακτέα της δραστηριότητας της Προμήθειας.

Μη Ρυθμιζόμενα Έσοδα

Τα έσοδα από μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες αντιπροσωπεύουν έσοδα για δραστηριότητες όπως επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων, αντικατάσταση και συντήρηση οδικού φωτισμού, αφαλάτωση και παραχώρηση τηλεπικοινωνιακής υποδομής.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Εσωτερικές χρεώσεις και επιμερισμός κόστους κοινών υπηρεσιών

Η Ρυθμιστική Απόφαση 02/2014 προνοεί όπως οι ΧΛ επισημαίνουν σαφώς και με επαρκή λεπτομέρεια και καθιστούν έκδηλες τις μεταβιβαστικές πληρωμές μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων, ούτως ώστε να δικαιολογείται η συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της μη διακριτικής μεταχείρισης.

Εσωτερικές χρεώσεις μεταξύ των Δραστηριοτήτων καταγράφονται με βάση τα εγκεκριμένα τέλη/διατιμήσεις από τη ΡΑΕΚ, όπως περιγράφηκε στην παράγραφο «Ρυθμιζόμενα Έσοδα» πιο πάνω.

Παράλληλα με τις εσωτερικές χρεώσεις που προκύπτουν με βάση τη Ρύθμιση, προκύπτουν και εσωτερικές χρεώσεις από τις Δραστηριότητες Μεταφοράς (ΙΣΜ) και Διανομής (ΙΣΔ) προς τις Άλλες Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες αναφορικά με τη χρήση τηλεπικοινωνιακής υποδομής και από τις Άλλες Δραστηριότητες προς την Προμήθεια για την πώληση ενέργειας από το Φωτοβολταϊκό Πάρκο Τσερίου (Άλλες Δραστηριότητες). Καταγράφεται επίσης εσωτερική χρέωση από την Προμήθεια προς τις Άλλες Δραστηριότητες για το εισόδημα από την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας για σκοπούς της μονάδας αφαλάτωσης.

Οι εσωτερικές χρεώσεις καταγράφονται ανάλογα στα έσοδα/έξοδα των δραστηριοτήτων και σε τρεχούμενους λογαριασμούς εισπρακτέους/πληρωτέους (intercompany trading accounts).

Επιπρόσθετα, ως αποτέλεσμα Συμφωνιών Παροχής Υπηρεσιών (ΣΠΥ) ή Συμφωνιών Παροχής Προσωπικού (ΣΠΠ), στις περιπτώσεις όπου προσωπικό κάποιας δραστηριότητας παρείχε υπηρεσίες σε άλλη δραστηριότητα, το κόστος προσωπικού αποδίδεται απευθείας στη δραστηριότητα που λαμβάνει τη σχετική υπηρεσία μέσω του συστήματος χρονοχρέωσης.

Ενόψει του ότι η Αρχή λειτουργεί ως καθιερωμένος οργανισμός και αποτελεί μία ενιαία νομική οντότητα, αναπόφευκτα προκύπτει ανάγκη για επιμερισμό του κόστους του Κέντρου Διοίκησης και των κοινών υπηρεσιών των περιφερειών στις Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες της Παραγωγής, Μεταφοράς (ιδιοκτήτης συστήματος), Διανομής (Ιδιοκτήτης και Διαχειριστής συστήματος) και Προμήθειας καθώς και στις Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες. Λεπτομερής περιγραφή των κλειδών επιμερισμού που χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία των ΧΛ περιλαμβάνεται στο Έγγραφο 3 - «Κατανομές – Κλείδες Επιμερισμού».

Ενεργητικό/Παθητικό που τυγχάνει διαχείρισης από το κέντρο διοίκησης

(α) Επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες

Όλες οι επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες, οι συναλλαγές καθώς και όλα τα υπόλοιπα των λογαριασμών της ΑΗΚ με τις θυγατρικές εταιρείες, περιλαμβάνονται, για σκοπούς των ΧΛ, στις Άλλες Δραστηριότητες.

(β) Μετρητά και Δάνεια

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου λειτουργεί ως μια κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση και τα δάνεια συνομολογούνται και λαμβάνονται από την μοναδική νομική οντότητα, τον καθιερωμένο οργανισμό ΑΗΚ. Με τον ίδιο τρόπο όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί ανήκουν στη μοναδική νομική οντότητα, την ΑΗΚ.

Η λειτουργία του Ταμείου γίνεται από το Κέντρο Διοίκησης (ενιαίο Treasury Function). Οι χρηματοδοτικοί πόροι διοχετεύονται στις διάφορες δραστηριότητες ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Η Ρυθμιστική Απόφαση 3/2014 περιλαμβάνει πρόνοια για κατανομή μετρητών και δανείων στις δραστηριότητες.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Ενεργητικό/Παθητικό που τυγχάνει διαχείρισης από το κέντρο διοίκησης (συνέχεια)

(β) Μετρητά και Δάνεια (συνέχεια)

Για σκοπούς ετοιμασίας των πρώτων ΧΛ για το έτος 2014, τα δάνεια την 1/1/2014 κατανεμήθηκαν στις διάφορες δραστηριότητες με βάση το συνολικό Απασχολούμενο Καθαρό Ενεργητικό (Πάγιο Ενεργητικό + Κεφάλαιο Κίνησης εξαιρουμένων μετρητών) της κάθε Δραστηριότητας στις 31/12/2013. Λεπτομερής περιγραφή του τρόπου επιμερισμού των δανείων και μετρητών περιλαμβάνεται στο Έγγραφο 3 - «Κατανομές – Κλείδες Επιμερισμού». Δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε νέα δάνεια κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους.

Κατά τον ίδιο τρόπο την 1/1/2014 όλα τα μετρητά και τραπεζικά υπόλοιπα κατανεμήθηκαν στις διάφορες δραστηριότητες με βάση το συνολικό Απασχολούμενο Καθαρό Ενεργητικό (Πάγιο Ενεργητικό + Κεφάλαιο Κίνησης εξαιρουμένων μετρητών) της κάθε Δραστηριότητας στις 31/12/2013. Καταθέσεις εγγύησης (escrow accounts) που αφορούσαν συγκεκριμένη δραστηριότητα κατανεμήθηκαν αποκλειστικά στη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Το κατανεμηθέν ποσό καταγράφηκε σε Τρεχούμενο Λογαριασμό με το Κέντρο Διοίκησης. Για τα έτη 2014 και μετέπειτα, η καθαρή αύξηση/μείωση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών που προκύπτει με βάση την Κατάσταση Ταμειακών Ροών της κάθε Δραστηριότητας χρεώνονται/πιστώνονται στον Τρεχούμενο Λογαριασμό με το Κέντρο Διοίκησης.

(γ) Τόκοι πληρωτέοι / εισπρακτέοι

Οι τόκοι πληρωτέοι σε δάνεια κατανέμονται στις δραστηριότητες κατ' αναλογία των δανείων που έχουν κατανεμηθεί σε αυτές την 1/1/2014.

Οι τόκοι πληρωτέοι / εισπρακτέοι σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών κατανέμονται στο τέλος του έτους με βάση το μέσο υπόλοιπο (μέσος όρος με βάση αρχικό υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου και τελικό υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου) των Τρεχούμενων Λογαριασμών της κάθε Δραστηριότητας με το Κέντρο Διοίκησης.

Περιγραφή του τρόπου επιμερισμού των τόκων πληρωτέων/εισπρακτέων περιλαμβάνεται στο Έγγραφο 3 - «Κατανομές – Κλείδες Επιμερισμού». Δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε νέα δάνεια κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους.

(δ) Φορολογία

Η φορολογία επιβάλλεται στη μία και μοναδική νομική οντότητα ΑΗΚ και ως εκ τούτου προκύπτει για σκοπούς ετοιμασίας των ΧΛ η ανάγκη επιμερισμού τόσο της τρέχουσας όσο και της αναβαλλόμενης φορολογίας στις διάφορες δραστηριότητες. Ο επιμερισμός γίνεται με βάση ξεχωριστό υπολογισμό που λαμβάνει υπόψη τα συνολικά έσοδα και λοιπά δεδομένα της κάθε δραστηριότητας για το έτος. Περιγραφή του τρόπου επιμερισμού της φορολογίας περιλαμβάνεται στο Έγγραφο 3 - «Κατανομές – Κλείδες Επιμερισμού».

(ε) Αποθεματικά

Για σκοπούς ετοιμασίας των ΧΛ για το έτος 2014, το οποίο αποτελούσε, σύμφωνα με τη Ρυθμιστική Απόφαση 2/2014, το πρώτο έτος αναφοράς και εφαρμογής των ΡΛΟ, τα Αποθεματικά κατανεμήθηκαν την 1/1/2014 στις διάφορες δραστηριότητες με βάση το συνολικό Απασχολούμενο Καθαρό Ενεργητικό (Πάγιο Ενεργητικό + Κεφάλαιο Κίνησης εξαιρουμένων μετρητών) της κάθε Δραστηριότητας στις 31/12/2013.

Το ετήσιο συνολικό εισόδημα/ζημιά της κάθε Δραστηριότητας πιστώνεται/χρεώνεται στη συνέχεια απευθείας στα Αποθεματικά της κάθε Δραστηριότητας.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Συμφιλίωση με τις οικονομικές καταστάσεις

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της Αρχής και των θυγατρικών της εταιρειών. Η νομοθεσία και οι σχετικές Ρυθμιστικές Αποφάσεις απαιτούν την ετοιμασία χωριστών λογαριασμών των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων και των άλλων δραστηριοτήτων της μητρικής οντότητας δηλαδή της Αρχής.

Στη στήλη Αναπροσαρμογές Ενοποίησης στους ΧΛ περιλαμβάνονται

1. οι αναπροσαρμογές ενοποίησης θυγατρικών εταιρειών/κοινοπραξιών
2. η εξάλειψη εσωτερικών χρεώσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων
3. ανακατατάξεις λογαριασμών για σκοπούς συμφιλίωσης με την παρουσίαση στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και
4. η εξάλειψη των εσωτερικών χρεώσεων που σχετίζονται με τον Τρεχούμενο Λογαριασμό με το Κέντρο Διοίκησης.

Βάση κατανομής του ενεργητικού/παθητικού και εσόδων/εξόδων

Τα στοιχεία ενεργητικού/παθητικού τα οποία μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά σε μια δραστηριότητα (άμεσα στοιχεία ενεργητικού/παθητικού), αποδίδονται εξολοκλήρου στη δραστηριότητα αυτή.

Τα στοιχεία ενεργητικού/παθητικού τα οποία δεν μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά σε μια δραστηριότητα (έμμεσα στοιχεία ενεργητικού/παθητικού) καταμερίζονται με βάση την πιο κατάλληλη κλείδα επιμερισμού κατόπιν σχετικής έγκρισης από τη ΡΑΕΚ.

Το λειτουργικό κόστος και τα εισοδήματα τα οποία μπορούν να αποδοθούν άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα (Άμεσο Λειτουργικό Κόστος και Άμεσα Εισοδήματα), αποδίδονται εξολοκλήρου στη δραστηριότητα αυτή.

Το λειτουργικό κόστος και τα εισοδήματα τα οποία δεν μπορούν να αποδοθούν άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα (Έμμεσο Λειτουργικό Κόστος και Έμμεσα Εισοδήματα), καταμερίζονται με βάση την πιο κατάλληλη κλείδα επιμερισμού, η οποία αντικατοπτρίζει μια άμεση ή έμμεση σχέση μεταξύ του κόστους και της δραστηριότητας.

Λεπτομερής ανάλυση των διαφόρων κλειδών επιμερισμού που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία των χωριστών λογαριασμών περιλαμβάνεται στο Έγγραφο 3.

Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων και Απόδοση Δραστηριοτήτων

Με βάση την εγκεκριμένη Μεθοδολογία Διατιμήσεων και την Απόφαση της ΡΑΕΚ για το Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου της ΑΗΚ για την περίοδο Ρυθμιστικού Ελέγχου 2017-2021, το εγκεκριμένο ποσοστό απόδοσης επί της Μέσης Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων της κάθε μιας από τις Δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής καθορίστηκε στο 4,6%.

Με βάση την εγκεκριμένη Μεθοδολογία Διατιμήσεων, το εγκεκριμένο περιθώριο κέρδους της Δραστηριότητας της Προμήθειας καθορίζεται στο 20% επί των εξόδων εμπορολογιστικής διαχείρισης.

Στην Κατάσταση οικονομικής θέσης στη σελίδα 9, παρουσιάζεται η Μέση Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) για τις δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής όπως αυτή προκύπτει με βάση τη μεθοδολογία και τις αποφάσεις της ΡΑΕΚ (πριν τις οποιοσδήποτε αναπροσαρμογές στα πλαίσια του απολογιστικού ελέγχου της ΡΑΕΚ).

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων και Απόδοση Δραστηριοτήτων (συνέχεια)

Στην Κατάσταση συνολικών εσόδων για το έτος στη σελίδα 8, παρουσιάζεται το πραγματικό ποσοστό απόδοσης για τις δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής επί της Μέσης ΡΒΑΠ όπως αυτό υπολογίζεται με βάση τη μεθοδολογία και τις αποφάσεις της ΡΑΕΚ (πριν τις οποιοσδήποτε αναπροσαρμογές στα πλαίσια του απολογιστικού ελέγχου της ΡΑΕΚ).

Στην Κατάσταση συνολικών εσόδων για το έτος στη σελίδα 8, παρουσιάζεται επίσης το πραγματικό περιθώριο κέρδους της Δραστηριότητας της Προμήθειας επί των εξόδων εμπορολογιστικής διαχείρισης για το έτος 2019. Τα έξοδα εμπορολογιστικής διαχείρισης έχουν υπολογιστεί με βάση τη μεθοδολογία και σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ (πριν τις οποιοσδήποτε αναπροσαρμογές στα πλαίσια του απολογιστικού ελέγχου της ΡΑΕΚ).

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους ΧΛ αποτιμούνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί η Αρχή (“το νόμισμα λειτουργίας”). Οι ΧΛ παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Οργανισμού.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Όλα τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές παρουσιάζονται στα αποτελέσματα εντός των “χρηματοδοτικών εξόδων”.

Ωφελήματα υπαλλήλων

Η Αρχή λειτουργεί ένα σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος, υπό μορφή ενός εφάπαξ ποσού και ωφελήματος στην αφυπηρέτηση, και διάφορα άλλα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών τα ενεργητικά στοιχεία των οποίων κρατούνται σε ξεχωριστά ταμεία που διαχειρίζονται επιτροπές. Αυτά τα σχέδια χρηματοδοτούνται κυρίως από την Αρχή.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Ωφελήματα υπαλλήλων (συνέχεια)

Το καθαρό έξοδο/(έσοδο) από τόκους και το κόστος των ωφελημάτων αφυπηρέτησης χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του προσωπικού και υπολογίζεται ετήσια από ανεξάρτητους διπλωματούχους αναλογιστές, με βάση τη μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit method), με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά. Η Αρχή καθορίζει το καθαρό έξοδο/(έσοδο) από τόκους σχετικά με την καθαρή υποχρέωση (το καθαρό στοιχείο ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών για την περίοδο εφαρμόζοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τη επιμέτρηση της υποχρέωσης (του στοιχείου ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν μεταβολές στη καθαρή υποχρέωση (στο καθαρό στοιχείο ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών κατά τη διάρκεια της περιόδου ως αποτέλεσμα των εισφορών και καταβολής των παροχών. Επανακαταμετρήσεις της καθαρής υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών, οι οποίες περιλαμβάνουν αναλογιστικά κέρδη και ζημίες, την απόδοση των στοιχείων ενεργητικού του σχεδίου (χωρίς τους τόκους) και την επίδραση του ανώτατου ορίου των στοιχείων ενεργητικού (αν υπάρχουν, εκτός των τόκων), αναγνωρίζονται αμέσως στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Οι εισφορές για το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος γίνονται σε μηνιαία βάση με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά κατά τη διάρκεια της εργάσιμης ζωής των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα, από το 2015 βρίσκεται σε ισχύ το Σχέδιο ανάκαμψης το οποίο διαλαμβάνει ετήσια καταβολή ελλειμματικής εισφοράς προς το Ταμείο Συντάξεως. Από τον Οκτώβριο του 2011, με βάση τα μέτρα του πρώτου πακέτου οικονομικής εξυγίανσης γίνονται αποκοπές από τους μισθούς των μελών του Ταμείου ύψους 3%, για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητάς του.

Το ΔΛΠ 19 δεν απαιτεί την διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Η Αρχή αναγνωρίζει την καθαρή υποχρέωση του Ταμείου Συντάξεως ως βραχυπρόθεσμη υποχρέωση επειδή η διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που προκύπτουν από το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος μπορεί μερικές φορές να είναι αυθαίρετη.

Το κόστος που σχετίζεται με το Ταμείο Συντάξεων καθώς και η καθαρή υποχρέωση του Ταμείου Συντάξεων κατανέμονται στις Ρυθμιζόμενες και Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες με βάση κλείδα επιμερισμού που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ. Λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στο Έγγραφο 3 - «Κατανομές – Κλείδες Επιμερισμού».

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Η χρέωση φορολογίας για την περίοδο περιλαμβάνει την τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία συμπεριλαμβανομένων τόκων και προστίμων. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός στην έκταση που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, η φορολογία αναγνωρίζεται επίσης στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Η τρέχουσα χρέωση φορολογίας υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς στη χώρα όπου η Αρχή, ως κατετοπιημένος Οργανισμός, δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Η Αρχή αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται σε φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με καταστάσεις όπου η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Εάν η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία, καθορίζεται πρόβλεψη όπου είναι κατάλληλο με βάση τα ποσά που υπολογίζεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Η αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Εντούτοις, η αναβαλλόμενη φορολογία δεν λογίζεται εάν προκύπτει από αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης σε μια συναλλαγή εκτός από συνένωση επιχειρήσεων, η οποία κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη ή ζημιές. Η αναβαλλόμενη φορολογία καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εκποιηθεί ή όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση διακανονιστεί.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με φόρο εισοδήματος που χρεώνεται από την ίδια φορολογική αρχή στην Αρχή όπου υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό των υπολοίπων σε καθαρή βάση.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Όλα τα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από εργολάβους βασίζεται στην αξία της εργασίας που έγινε και πιστοποιήθηκε από συμβούλους μηχανικούς. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από το προσωπικό του Οργανισμού αποτελείται από υλικά, εργατικά και γενικά έξοδα.

Σημαντικά ανταλλακτικά και εφεδρικά μηχανήματα υπολογίζονται ως ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός όταν ο Οργανισμός αναμένει να τα χρησιμοποιήσει για περισσότερο από μια περίοδο.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις για άλλα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο ώστε να κατανεμηθεί το κόστος μείον η υπολειμματική τους αξία στο διάστημα της εκτιμημένης ωφέλιμης ζωής τους. Η διάρκεια αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των κυριότερων στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού έχει ως εξής:

	Έτη
Κτήρια ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	30
Άλλα κτήρια	35
Εγκαταστάσεις και μηχανήματα ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	25
Άλλες εγκαταστάσεις και μηχανήματα	25 - 30
Γραμμές και καλώδια	35 - 40
Μετρητές	15
Οχήματα	7
Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός γραφείου	10
Εργαλεία και όργανα	10
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	5
Λογισμικά προγράμματα	3

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

4. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

Η υπολειμματική αξία και οι ωφέλιμες ζωές αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν αυτό θεωρείται αναγκαίο.

Η λογιστική αξία ενός στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού μειώνεται αμέσως στο ανακτήσιμο ποσό εάν η λογιστική αξία υπερβαίνει το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή ανάλογα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Οργανισμό σε σχέση με το περιουσιακό στοιχείο, και το κόστος του μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στα "άλλα κέρδη/ζημιές - καθαρά" στην κατάσταση συνολικών εσόδων.

Άλλες σημαντικές λογιστικές πολιτικές

Λεπτομερής περιγραφή όλων των σημαντικών λογιστικών πολιτικών περιλαμβάνεται στη Σημείωση 4 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της ΑΗΚ για το έτος 2019.

5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης

Ο Οργανισμός κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως συμπίπτουν με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

(i) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πρόβλεψη ζημιάς για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους αθέτησης και των αναμενόμενων ζημιών. Η Αρχή χρησιμοποιεί την κρίση για να κάνει αυτές τις υποθέσεις και να επιλέξει τις εισροές για τον υπολογισμό της απομείωσης, με βάση το ιστορικό της Αρχής στο παρελθόν, τις υπάρχουσες συνθήκες της αγοράς καθώς και εκτιμήσεις των μελλοντικών εκτιμήσεων στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Λεπτομέρειες σχετικά με τις βασικές παραδοχές και τις εισροές που χρησιμοποιήθηκαν παρατίθενται στη Σημείωση 6 Πιστωτικός κίνδυνος των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Αρχής για το 2019.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης (συνέχεια)

(ii) Αναβαλλόμενα έσοδα

Ο Οργανισμός, ως Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω ο Οργανισμός, ως Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που ο Οργανισμός έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις ο Οργανισμός ως Διαχειριστής Συστήματος Διανομής χρεώνει στους αιτητές το κόστος κατασκευής, το οποίο καταβάλλεται από τους αιτητές πριν την διεξαγωγή της σχετικής εργασίας. Η Διοίκηση του Οργανισμού αξιολόγησε πως οι εν λόγω συμφωνίες δεν εμπεριέχουν σημαντική χρηματοδότηση, εφόσον η καταβολή του τιμήματος από τους αιτητές πριν τη διεξαγωγή της σχετικής εργασίας, διέπεται από τη σχετική Ρυθμιστική Απόφαση. Τα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν υπό τον έλεγχο του Οργανισμού ως Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς και ως Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής, ο οποίος διενεργεί όλες τις απαραίτητες δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση. Το κόστος κατασκευής αναγνωρίζεται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μην χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Ο Οργανισμός ως Διαχειριστής Συστήματος Διανομής δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (με αναλογία 95% και 5% αντίστοιχα όπως ορίστηκε στην αρχική Μεθοδολογία Διατιμήσεων που εκδόθηκε από τη ΡΑΕΚ) και μεταφέρονται σταδιακά στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων της αντίστοιχης δραστηριότητας σε περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

(iii) Φορολογία

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για εταιρικό φόρο απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Η Αρχή αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

5. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης (συνέχεια)

(iv) Σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης του σχεδίου αφυπηρέτησης εξαρτάται από διάφορους παράγοντες που καθορίζονται στη βάση αναλογιστικής μελέτης με τη χρησιμοποίηση διάφορων παραδοχών. Οι παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιούνται στον καθορισμό του συνταξιοδοτικού κόστους και της υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, την αναμενόμενη αύξηση μισθών και συντάξεων. Τέτοιες παραδοχές και εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης του Σχεδίου.

Λεπτομερής περιγραφή όλων των σημαντικών λογιστικών υπολογισμών και εκτιμήσεων περιλαμβάνεται στη σημείωση 7 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της ΑΗΚ για το έτος 2019.

(v) Καθορισμός της διάρκειας μίσθωσης

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, η Διεύθυνση εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που δημιουργούν ένα οικονομικό κίνητρο για να ασκήσει μια επιλογή επέκτασης ή να μην ασκήσει μια επιλογή τερματισμού. Οι επιλογές επέκτασης (ή οι περίοδοι μετά τις επιλογές τερματισμού) περιλαμβάνονται στη μίσθωση, εάν η μίσθωση είναι εύλογα βέβαιο ότι θα παραταθεί (ή δεν θα τερματιστεί).

Για τις μισθώσεις γης για υποσταθμούς, που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των συμβάσεων μίσθωσης, δεδομένης και της αναγκαιότητας των υποσταθμών, η επιλογή ανανέωσης της μίσθωσης για μια επιπρόσθετη περίοδο, αντίστοιχη με την αρχική διάρκεια της σύμβασης, θεωρείται εύλογα βέβαιη. Επιλογές ανανέωσης οι οποίες εκτείνονται πέραν των 66 ετών, δεν λαμβάνονται υπόψη καθότι κρίνεται ότι δεν μπορεί να θεωρείται εύλογα βέβαιο ότι θα εξασκηθούν.

Την 1η Ιανουαρίου 2019 και την 31η Δεκεμβρίου 2019, πιθανές μελλοντικές ταμειακές εκροές €12.000 και €12.000, αντίστοιχα, δεν έχουν συμπεριληφθεί στην υποχρέωση της μίσθωσης επειδή δεν είναι εύλογα βέβαιο ότι οι μισθώσεις θα επεκταθούν (ή δεν θα τερματιστούν).

Η περίοδος μίσθωσης επανεκτιμάται αν μια επιλογή ασκείται (ή δεν ασκείται) ή το Συγκρότημα υποχρεούται να ασκήσει (ή να μην ασκήσει) την επιλογή. Η εκτίμηση της εύλογης βεβαιότητας αναθεωρείται μόνο εάν συμβεί ένα σημαντικό συμβάν ή μια σημαντική μεταβολή των συνθηκών, η οποία επηρεάζει την εκτίμηση αυτή και βρίσκεται υπό τον έλεγχο του μισθωτή. Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους, η χρηματοοικονομική επίδραση της αναθεώρησης των όρων μίσθωσης για να αντικατοπτριστεί η επίδραση της άσκησης των δικαιωμάτων επέκτασης και τερματισμού ήταν η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις και των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης κατά €7.447 χιλιάδες.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

6. Εισόδημα

	Παραγωγή		Μεταφορά ΙΣΜ		Διανομή Σύνολο		Προμήθεια		Άλλες Δραστηριότητες	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Πωλήσεις ηλεκτρισμού λιανικής	-	-	-	-	-	-	774.570	723.622	-	-
Έσοδα αφαλάτωσης	-	-	-	-	-	-	-	-	13.686	15.480
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	-	-	1.151	1.130	21.863	21.411	-	-	-	-
Έσοδα επανασύνδεσης	-	-	-	-	1.699	1.547	-	-	-	-
Άλλο εισόδημα	-	-	-	5	-	-	1.541	1.432	1.952	3.427
Αντικατάσταση/ συντήρηση οδικού φωτισμού	-	-	-	-	-	-	-	-	3.254	42
Σύνολο	-	-	1.151	1.135	23.562	22.958	776.111	725.054	18.892	18.949

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

7. Εσωτερικά Εισοδήματα

	Παραγωγή		Μεταφορά ΙΣΜ		Διανομή Σύνολο		Προμήθεια		Άλλες Δραστηριότητες	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Πωλήσεις ηλεκτρισμού χονδρικής	570.684	517.703	-	-	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις ηλεκτρισμού λιανικής	-	-	-	-	-	-	5.844	8.069	-	-
Επικουρικές υπηρεσίες και μακρά εφεδρεία	30.301	31.208	-	-	-	-	-	-	-	-
Χρήση συστήματος μεταφοράς	-	-	36.157	38.235	-	-	-	-	-	-
Χρήση συστήματος διανομής	-	-	-	-	76.406	80.749	-	-	-	-
Έσοδα φωτοβολταϊκού πάρκου	-	-	-	-	-	-	-	-	318	331
Έσοδα για Ανάκτηση Δαπανών μέτρησης	-	-	-	-	3.410	3.380	-	-	-	-
Έσοδα από ενοικίαση υποδομής οπτικών ινών	-	-	764	715	764	715	-	-	-	-
Σύνολο	600.985	548.911	36.921	38.950	80.580	84.844	5.844	8.069	318	331

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

8. Εσωτερικά Έξοδα

	Προμήθεια		Άλλες Δραστηριότητες	
	2019	2018	2019	2018
	€000	€000	€000	€000
Πωλήσεις ηλεκτρισμού χονδρικής	570.684	517.703	-	-
Πωλήσεις ηλεκτρισμού λιανικής	-	-	5.844	8.069
Επικουρικές υπηρεσίες και μακρά εφεδρεία	30.301	31.208	-	-
Χρήση συστήματος μεταφοράς	36.157	38.235	-	-
Χρήση συστήματος διανομής	76.406	80.749	-	-
Χρέωση για Ανάκτηση δαπανών μέτρησης	3.410	3.380	-	-
Αγορά ενέργειας από φωτοβολταϊκό πάρκο	318	331	-	-
Χρέωση για χρήση υποδομής οπτικών ινών	-	-	1.528	1.430
Σύνολο	717.276	671.606	7.372	9.499

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

9. Άλλα λειτουργικά έσοδα - καθαρά

	Παραγωγή		Μεταφορά ΙΣΜ		Διανομή		Προμήθεια		Άλλες Δραστηριότητες	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Έσοδα από παραχώρηση τηλεπικ. υποδομής	-	-	-	-	-	-	-	-	1.697	1.588
Αποζημίωση από ασφαλιστική εταιρεία	6.454	6.031	-	-	-	-	-	-	-	-
Έσοδα από ΔΣΜΚ	-	-	3.686	3.757	-	-	-	-	-	-
Διάφορα έσοδα/(έξοδα)	504	616	190	(35)	2.904	2.341	15	11	235	111
Σύνολο	6.958	6.647	3.876	3.722	2.904	2.341	15	11	1.932	1.699

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

10. Άλλες (ζημιές)/ κέρδη - καθαρά

	Παραγωγή		Μεταφορά ΙΣΜ		Διανομή				Προμήθεια		Άλλες Δραστηριότητες	
	2019	2018	2019	2018	ΙΣΔ	ΔΣΔ	Σύνολο	Σύνολο	2019	2018	2019	2018
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (Σημ.13)												
(Ζημιά)/Κέρδος από πωλήσεις	(110)	4	-	249	(1)	-	(1)	15	(1)	-	-	1
Χρέωση για απομείωση στην αξία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	(863)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ζημιές δίκαιων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(78)	(204)
Σύνολο	(973)	4	-	249	(1)	-	(1)	15	(1)	-	(78)	(203)

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

11. Ανάλυση λειτουργικών εξόδων κατά είδος

	Παραγωγή	Μεταφορά	Διανομή			Προμήθεια	Άλλες Δραστηριότητες
			ΙΣΔ	ΔΣΔ	Σύνολο		
			2019	2019	2019		
	2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καύσιμα	417.387	-	-	-	-	-	-
Κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	67.020	-	-	-	-	-	-
Συνδρομή ΚΟΔΑΠ	5.366	-	-	-	-	-	-
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	-	-	-	-	-	43.792	-
Μισθοί & εργοδοτικές εισφορές	26.133	8.898	21.918	17.192	39.110	8.223	5.271
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 13)	44.869	14.680	35.197	-	35.197	939	2.723
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης (Σημ. 14)	68	61	280	-	280	76	26
Επισκευές και συντήρηση	13.407	2.105	1.843	189	2.032	86	1.768
Έξοδα έργων αντικατάστασης / συντήρησης οδικού φωτισμού	-	-	-	-	-	-	4.405
Έξοδα ενοικίασης	11	1	4	5	9	4	1
Διαγραφή αποθεμάτων	884	-	17	-	17	-	44
Διαγραφή επισφαλών χρεών	-	-	12	-	12	336	1
ΡΑΕΚ	1.022	2	2	-	2	845	2
Τέλος ΔΣΜΚ	-	-	-	-	-	7.063	-
Μεταφορικά	539	218	1.282	338	1.620	25	229
Ασφάλιστρα	2.422	213	282	60	342	19	78
Τηλέφωνα και ταχυδρομικά	38	123	68	185	253	1.075	12
Ηλεκτρισμός, καθαριότητα, νερό	143	84	307	248	555	142	435
Κατανομή εξόδων Διοίκησης	897	501	1.431	1.209	2.640	506	265
Άλλα έξοδα	2.841	958	4.017	2.251	6.268	2.680	924
Σύνολο	583.047	27.844	66.660	21.677	88.337	65.811	16.184

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

11. Ανάλυση λειτουργικών εξόδων κατά είδος

	Παραγωγή	Μεταφορά	Διανομή			Προμήθεια	Άλλες Δραστηριότητες
			ΙΣΔ	ΔΣΔ	Σύνολο		
	2018	2018	2018	2018	2018	2018	2018
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καύσιμα	415.703	-	-	-	-	-	-
Κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	38.474	-	-	-	-	-	-
Συνδρομή ΚΟΔΑΠ	5.297	-	-	-	-	-	-
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	-	-	-	-	-	37.865	-
Μισθοί & εργοδοτικές εισφορές	26.262	8.472	24.362	17.009	41.371	7.888	3.879
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 13)	45.314	14.691	34.428	-	34.428	980	2.723
Επισκευές και συντήρηση	17.539	1.010	1.784	998	2.782	84	3.450
Έξοδα έργων αντικατάστασης / συντήρησης οδικού φωτισμού	-	-	-	-	-	-	592
Έξοδα ενοικίασης	-	184	182	154	336	112	52
Απομείωση/διαγραφές αποθεμάτων	1.657	-	-	-	-	-	-
Επισφαλή χρέη	-	14	10	-	10	(115)	-
ΡΑΕΚ	1.024	2	-	-	-	880	-
Τέλος ΔΣΜΚ	-	-	-	-	-	6.645	-
Μεταφορικά	278	178	1.327	321	1.648	25	182
Ασφάλιστρα	2.505	395	341	64	405	34	83
Τηλέφωνα και ταχυδρομικά	20	115	63	177	240	1.054	14
Ηλεκτρισμός, καθαριότητα, νερό	102	65	279	217	496	72	604
Κατανομή εξόδων Διοίκησης	881	462	1.278	1.129	2.407	1.135	209
Άλλα έξοδα	2.468	858	3.382	1.722	5.104	2.162	407
Σύνολο	557.524	26.446	67.436	21.791	89.227	58.821	12.195

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

12. Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

	Παραγωγή	Μεταφορά	Διανομή			Προμήθεια	Άλλες Δραστηριότητες
			ΙΣΔ	ΔΣΔ	Σύνολο		
	2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπορικά εισπρακτέα	-	-	-	-	-	761	-
Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	59	11	(7)	3	(4)	12	(45)
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	(11)	(4)	(13)	6	(7)	(1)	-
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	1.062	413	1.312	(554)	758	139	20
	1.110	420	1.292	(545)	747	911	(25)

	Παραγωγή	Μεταφορά	Διανομή			Προμήθεια	Άλλες Δραστηριότητες
			ΙΣΔ	ΔΣΔ	Σύνολο		
	2018	2018	2018	2018	2018	2018	2018
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπορικά εισπρακτέα	-	-	-	-	-	361	-
Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	(72)	(10)	12	(2)	10	(8)	(14)
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	-	(1)	(4)	2	(2)	-	-
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	1.808	194	427	(104)	323	136	59
	1.736	183	435	(104)	331	489	45

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

13. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Παραγωγή	Μεταφορά	Διανομή	Προμήθεια	Άλλες Δραστηριότητες	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018						
Κόστος	1.215.982	538.264	1.330.926	24.317	57.480	3.166.969
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(666.548)	(242.639)	(595.783)	(15.739)	(18.625)	(1.539.334)
Καθαρή λογιστική αξία	549.434	295.625	735.143	8.578	38.855	1.627.635
Έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019						
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	549.434	295.625	735.143	8.578	38.855	1.627.635
Προσθήκες/ Ανακατανομές	36.833	14.040	37.980	1.105	430	90.388
Πωλήσεις	(110)	-	(2)	(1)	-	(113)
Απομείωση (Σημ. 10)	(863)	-	-	-	-	(863)
Χρέωση απόσβεσης	(44.869)	(14.680)	(35.197)	(939)	(2.723)	(98.408)
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	540.425	294.985	737.924	8.743	36.562	1.618.639
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019						
Κόστος	1.250.397	551.988	1.369.642	25.261	57.874	3.255.162
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(709.972)	(257.003)	(631.718)	(16.518)	(21.312)	(1.636.523)
Καθαρή λογιστική αξία	540.425	294.985	737.924	8.743	36.562	1.618.639

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

13. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Παραγωγή	Μεταφορά	Διανομή	Προμήθεια	Άλλες Δραστηριότητες	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Στις 31 Δεκεμβρίου 2017						
Κόστος	1.203.874	522.296	1.307.355	24.633	60.328	3.118.486
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(621.177)	(227.846)	(560.593)	(15.011)	(17.292)	(1.441.919)
Καθαρή λογιστική αξία	582.697	294.450	746.762	9.622	43.036	1.676.567
Έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018						
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	582.697	294.450	746.762	9.622	43.036	1.676.567
Προσθήκες/ Ανακατανομές	12.051	16.036	22.827	(64)	(1.458)	49.392
Πωλήσεις	-	(170)	(18)	-	-	(188)
Χρέωση απόσβεσης	(45.314)	(14.691)	(34.428)	(980)	(2.723)	(98.136)
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	549.434	295.625	735.143	8.578	38.855	1.627.635
Στις 31 Δεκεμβρίου 2018						
Κόστος	1.215.982	538.264	1.330.926	24.317	57.480	3.166.969
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(666.548)	(242.639)	(595.783)	(15.739)	(18.625)	(1.539.334)
Καθαρή λογιστική αξία	549.434	295.625	735.143	8.578	38.855	1.627.635

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

14. Μισθώσεις

	Παραγωγή	Μεταφορά	Διανομή	Προμήθεια	Άλλες Δραστηριότητες	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Πάγια με δικαίωμα χρήσης που αναγνωρίζονται 01.01.2019	557	2.151	5.240	182	58	8.188
Προσθήκες στα πάγια με δικαίωμα χρήσης 2019	564	58	59	-	-	681
Αποσβέσεις παγίων με δικαίωμα χρήσης 2019	(68)	(61)	(281)	(75)	(26)	(511)
Πάγια με δικαίωμα χρήσης στις 31.12.2019	1.053	2.148	5.018	107	32	8.358

Υποχρεώσεις από μισθώσεις που αναγνωρίζονται 01.01.2019	(557)	(2.151)	(5.240)	(182)	(58)	(8.188)
Υποχρεώσεις από προσθήκες στα πάγια με δικαίωμα χρήσης 2019	(564)	(58)	(59)	-	-	(681)
Χρηματοδοτικό κόστος μισθώσεων	(11)	(44)	(104)	(4)	(1)	(164)
Πληρωμές ενοικίων που μεταφέρθηκαν έναντι των υποχρεώσεων μίσθωσης	63	90	371	92	30	646
Υποχρεώσεις από μισθώσεις στις 31.12.2019	(1.069)	(2.163)	(5.032)	(94)	(29)	(8.387)
Εκ των οποίων:						
Βραχυπρόθεσμες	(35)	(42)	(233)	(72)	(25)	(407)
Μη βραχυπρόθεσμες	(1.034)	(2.121)	(4.799)	(22)	(4)	(7.980)

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή στις σελίδες 4 μέχρι 7